RØDØY KOMMUNE
Postboks 93
8185 VÅGAHOLMEN

Deres ref.:	Vår ref.:		Dato:
	Sak/dok.:	06/04336-75	25.11.2026
	Ark.:	326.12	

Vedtak i navnesak 2023/404 – Helgelaante – sørsamisk navn på landskapsområdet Helgeland – Nordland fylke

Statens kartverk har i dag gjort vedtak om skrivemåten av stedsnavnet **Helgelaante** i Nordland fylke.

Vedtaket er gjort med hjemmel i § 7 tredje ledd i lov om stadnamn.

Bakgrunn

Navnesaken ble tatt opp i forbindelse med at Norges domstoler ønsket å bruke samiske navn på institusjoner knyttet til domstolene. Det var derfor behov for å fastsette en offentlig skrivemåte av det sørsamiske navnet *Helgelaante*, som blir brukt om landskapsområdet med det norske navnet *Helgeland*. Navnet inngår i institusjonsnavna *Helgeland tingrett* og *Helgeland jordskifterett,* som skal få sørsamiske navn i tillegg til de norske navna. Navnesaken ble reist for å fastsette rett skrivemåte for offentlig bruk.

Rettslig grunnlag

Når skrivemåten av et stedsnavn skal fastsettes for offentlig bruk, er hovedregelen at det skal tas utgangspunkt i den nedarva lokale uttalen av navnet. Skrivemåten skal følge gjeldende rettskrivingsprinsipper for samisk, jf. § 4 første ledd i loven. Skrivemåten skal være praktisk og ikke skygge for meningsinnholdet i navnet, jf. § 1 første ledd.

I tillegg må det tas hensyn til normeringspraksisen i området og skrifttradisjonen for navnet saken gjelder, og hva som er registrert i Sentralt stedsnavnregister (SSR) fra før. Lokale ønsker fra dem som har uttalerett, skal også spille inn.

Høringssvar og tilråding

Kartverket Besøksadresse: Kartverksveien 21, Hønefoss Postadresse: Postboks 600 Sentrum, 3507 Hønefoss
Telefon: 32 11 80 00 Telefax: 32 11 81 01 E-post: post@kartverket.no Organisasjonsnummer: 971 040 238

Kartverket sendte saken til uttalelse og kunngjøring i Bindal, Sømna, Brønnøy, Vega, Vevelstad, Herøy, Alstahaug, Leirfjord, Vefsn, Grane, Aarborte – Hattfjelldal, Dønna, Nesna, Hemnes, Rana, Lurøy, Træna og Rødøy kommuner i brev datert 05.12.2023, i tråd med § 8 i loven. Det kom ingen høringsuttalelser i saken.

Sametinget ga foreløpig tilråding om skrivemåten *Helgelaante* i brev datert 12.12.2023. Sametinget tilrår fremdeles skrivemåten **Helgelaante** i den endelige tilrådingen i brev datert 11.11.2025. De skriver at navnet er i daglig bruk.

Kartverkets vurdering

Kartverket stiller seg bak Sametingets tilråding. Det er kun skrivemåten *Helgelaante* som har vært til vurdering i saken, og dermed vedtar vi **Helgelaante** som sørsamisk navn på landskapsområdet med det norske navnet Helgeland.

Kunngjøring

Kommunen skal sørge for at vedtaket gjøres kjent for de partene i kommunen som har klagerett etter § 12 første ledd i loven, og som ikke er adressater i dette brevet, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Kommunen oppfordres også til å informere innbyggerne i kommunen, f.eks. med notis i ei lokalavis og på nettsidene sine.

Bruk av vedtatte skrivemåter

Vi vil minne om reglene i stedsnavnloven om plikt til å bruke vedtatte skrivemåter, jf. § 11, spesielt første setning, som har denne ordlyden: «Når skrivemåten av eit stadnamn er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.» Det vil si organer for stat, fylkeskommune og kommune samt selskaper som det offentlige eier fullt ut.

Vi presiserer at lov om stadnamn regulerer *offentlig* bruk av stedsnavn. Privatpersoner og bedrifter som ikke er heleide av det offentlige, er derfor ikke pålagt å følge vedtatte skrivemåter.

Når det samme navnet er brukt om ulike navneobjekter på samme sted, skal skrivemåten i primærfunksjonen som hovedregel være retningsgivende for skrivemåten i de andre funksjonene. Dersom dette vedtaket blir stående uten at det blir påklagd, legger vi derfor til grunn at kommunen vedtar samme skrivemåten i ev. adressenavn og adressetilleggsnavn der navnet blir brukt.

Klage

Vedtak om skrivemåten kan etter § 12 i lov om stadnamn påklages av dem som etter § 6 bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stedsnavn. Klagefristen er tre uker fra meldinga om vedtaket er kommet fram til mottaker, jf. § 9 i forskrift om stadnamn. Dersom meldinga skjer med offentlig kunngjøring, starter klagefristen fra den dagen vedtaket blir kunngjort første gang. De som har klagerett, har rett til å se saksdokumentene, som er arkivert hos vedtaksorganet. Det er anledning til å søke om utsatt iverksetting av vedtaket til klagefristen er ute eller klagen er avgjort.

En eventuell klage skal sendes til Kartverket med kopi til kommunen. Klagen skal grunngis, og grunngivinga må behandle alle navn eller navneledd klagen gjelder.

Når man tar opp en klagesak, gjelder de samme saksbehandlingsreglene som for navnesaker ellers. Dersom vedtaket blir opprettholdt, sender Kartverket saken videre til klagenemnda for stedsnavnsaker, som er oppnevnt av Kulturdepartementet.

Lenker: Lov om stadnamn

Forskrift om stadnamn

Med vennlig hilsen

Mona Lillegård Holen
seksjonsleder

Helle Janss Haugli
stedsnavnansvarlig

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Sametingets endelige tilråding

Mottakere: HERØY KOMMUNE
ALSTAHAUG KOMMUNE
HEMNES KOMMUNE
TRÆNA KOMMUNE
NESNA KOMMUNE
HATTFJELLDAL KOMMUNE
VEFSN KOMMUNE
BRØNNØY KOMMUNE
GRANE KOMMUNE
RØDØY KOMMUNE
LEIRFJORD KOMMUNE
VEVELSTAD KOMMUNE
SØMNA KOMMUNE
DØNNA KOMMUNE
VEGA KOMMUNE

BINDAL KOMMUNE

RANA KOMMUNE

LURØY KOMMUNE

Kopi: SAMEDIGGI / SAMETINGET

DOMSTOLENE I NORGE

NORDLAND FYLKESKOMMUNE